

דף עה: הודה בקנס ובאו עדים

"לימא כתנאי" ודחייתו

רב (עד:): מודה בקנס ואח"כ באו עדים - פטור.

רב המנונא (עה:): דברי רב קיימים כשבהודאתו חייב עצמו בקרן (כגון "גנבתי"), אבל הפוטר עצמו בהודאתו לגמרי - חייב (אם באו עדים).

לימא כתנאי (עה:)

"משום סומכוס אמרו: הן (הזוממין) משלמין תשלומי כפל, והוא משלם תשלומי שלושה לפר ושניים לאיל".

הסבר ראשון (לימא כתנאי): הודאה דטביחה איכא בינייהו, "אלא מילתא אחריתי איכא בינייהו":

כת א: "גנבת!", "גנבתי וטבחתי ומכרתי, אבל לא בפניכם", והביא עדים שהזימו את כת א. כת ב: גנב וטבח ומכר.

הדין: קרן - הוא משלם מכל מקום. כפל - משלמים הזוממים לגנב והגנב לבעלים.

תשלומי שניים ושלושה: **חכמים** - פטור, שהודאה דטביחה ומכירה הודאה היא, ואע"פ שפוטר עצמו בכך מכלום (שהרי הודאת גניבה לאן הודאה היא, שהודה מחמת עדים). **לא ס"ל דרב המנונא**, וגם בזה מוב"ק ובאו עדים פטור.

סומכוס - חייב, הודאת טביחה ומכירה לאו כלום היא, כיוון שפוטר עצמו מכלום בהודאתו; **וכרב המנונא**.

הסבר שני - דחיית ה"לימא כתנאי": עדות שאי אתה יכול להזימה איכא בינייהו. ודכו"ע ס"ל כרב המנונא, דהודאה דטביחה לאו הודאה היא.

כת א: "גנבת!", "גנבתי וטבחתי ומכרתי, אבל לא בפניכם אלא בפני פלוני ופלוני", והביא עדים שהזימו את כת א. כת ב (פלוני ופלוני): גנב וטבח ומכר.

הדין: קרן - משלם הגנב מכל מקום. כפל - משלמים הזוממים לגנב.

כפל ותשלומי שניים ושלושה: **חכמים** - פטור, כיוון שעל פיו באו 'פלוני ופלוני' להעיד - עדותם אינה בת הזמה, שהרי הודה שבפניהם גנב, וכל עדות שאי אתה יכול להזימה לא הויא עדות; ונמצא שרק פיו מחייבו, ופטור.

סומכוס - חייב, עדות שאי אתה יכול להזימה הויא עדות, והודאת טביחה לאו הודאה היא לפוטרו כשבאו עדים (שהריהו פוטר עצמו מכלום בהודאתו, וכרב המנונא); ועל כן מעביר את הכפל לבעלים, ומוסיף תשלומי שניים לאיל ושלושה לפר.

[י' במנחם-אב התשס"ה, נצר חזוני ת"ו]